

Súd: Okresný súd Nové Zámky
Spisová značka: 8P/160/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4423204158
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 04. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Linda Száraz
ECLI: ECLI:SK:OSNZ:2024:4423204158.6

Uznesenie

Okresný súd Nové Zámky vo veci starostlivosti o maloleté dieťa: A. B., nar. XX.XX.XXXX, zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Zámky, dieťa rodičov: matka C. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C. XXX a otec A. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C. XXX, A. D. E., F. XX (G. F. H.), o návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

- I. Súd n a r i a d ť u j e neodkladné opatrenie v nasledovnom znení:
- II. Súd dočasne z v e r u j e maloleté dieťa: A. B., nar. XX.XX.XXXX, do osobnej starostlivosti matky.
- III. Toto neodkladné opatrenie bude trvať až do právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej o úprave výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu vedenej na Okresnom súde Nové Zámky pod č.k. 8P/160/2023.

o d ô v o d n e n i e :

1. Matka sa návrhom doručeným tunajšiemu súdu dňa 18.03.2024 domáha nariadenia neodkladného opatrenia, aby maloleté dieťa bolo zverené do jej osobnej starostlivosti. Svoj návrh odôvodnila tým, že otec zanedbáva zdravotnú starostlivosť o syna, dieťa bolo v ohrození života v čase, keď bolo v jeho starostlivosti, otec je neschopný postarať sa o psychicky chorého syna, otec nemá prácu ani dostatok finančných prostriedkov na stravu pre syna, otec dieťa zamkol doma bez dostatku jedla a vody, čím týra syna. Tiež z dôvodov, že otec nevie zabezpečiť náhradnú starostlivosť o syna počas choroby, nemá v byte vhodne zabezpečené miesto na lieky a alkohol tak, aby sa k nim dieťa nedostalo, v nájomnom byte nemá pre dieťa vytvorené vyhovujúce podmienky, otec je nezodpovedný, sám sa priznal, že požíva alkohol. Ona vie pre dieťa zabezpečiť všetko, čo potrebuje a takisto umožní styk s babkou počas víkendů.

2. Podľa § 324 odsek 1 Civilného sporového poriadku, pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

3. Podľa § 325 odsek 1 Civilného sporového poriadku, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

4. Podľa § 325 odsek 2 Civilného sporového poriadku, neodkladným opatrením možno strane uložiť najmä, aby

- a) poskytla aspoň časť pracovnej odmeny, ak ide o trvanie pracovného pomeru a navrhovateľ zo závažných dôvodov nepracuje,
- b) zložila peňažnú sumu alebo vec do úschovy na súde
- c) nenakladala s určitými vecami alebo právami,
- d) niečo vykonala, niečoho sa zdržala alebo niečo znášala,
- e) nevstupovala dočasne do domu alebo bytu, v ktorom býva osoba, vo vzťahu ku ktorej je dôvodne podozrivá z násillia,

f) nevstupovala alebo iba obmedzene vstupovala do domu alebo bytu, na pracovisko alebo iné miesto, kde býva, zdržiava sa alebo ktoré pravidelne navštevuje osoba, ktorej telesnú integritu alebo duševnú integritu svojím konaním ohrozuje,

g) písomne, telefonicky, elektronickou komunikáciou alebo inými prostriedkami úplne alebo čiastočne nekontaktovala osobu, ktorej telesná integrita alebo duševná integrita môže byť takým konaním ohrozená,

h) sa na určenú vzdialenosť nepribližovala alebo iba obmedzene približovala k osobe, ktorej telesná integrita alebo duševná integrita môže byť jej konaním ohrozená.

5. Podľa § 329 odsek 1, 2 Civilného sporového poriadku, súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania. Ak rozhoduje odvolací súd o odvolaní proti uzneseniu o zamietnutí neodkladného opatrenia, umožní sa protistrane vyjadriť k odvolaniu a k návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia. Pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

6. Podľa § 330 odsek 1 Civilného sporového poriadku, súd môže určiť, že neodkladné opatrenie bude trvať len po určený čas.

7. Podľa § 331 odsek 1 Civilného sporového poriadku, návrh na nariadenie neodkladného opatrenia doručí súd ostatným stranám až spolu s uznesením, ktorým bolo neodkladné opatrenie nariadené. Ak bol návrh na jeho nariadenie odmietnutý alebo zamietnutý, uznesenie o jeho odmietnutí alebo zamietnutí ani prípadné odvolanie navrhovateľa súd ostatným stranám nedoručuje; uznesenie odvolacieho súdu im doručí, len ak ním bolo neodkladné opatrenie nariadené.

8. Podľa § 360 odsek 1 Civilného mimosporového poriadku, neodkladné opatrenie možno nariadiť aj bez návrhu v konaniach, ktoré možno začať aj bez návrhu.

9. Podľa § 360 odsek 2 Civilného mimosporového poriadku, ak súd nariadi neodkladné opatrenie bez návrhu pred začatím konania vo veci samej, začne konanie vo veci samej alebo poučí účastníkov o možnosti podať návrh na začatie konania vo veci samej.

10. Podľa § 366 Civilného mimosporového poriadku, neodkladným opatrením môže súd nariadiť platiť výživné v nevyhnutnej miere.

11. Neodkladné opatrenie nie je konečným rozhodnutím. Z neodkladného charakteru vyplýva, že pred jeho nariadením nemusí súd zistiť všetky skutočnosti, ktoré sú potrebné pre vydanie konečného rozhodnutia a pri ich zisťovaní nemusí byť dodržaný vždy formálny postup stanovený pre konečné rozhodnutie. Definitívna ochrana ohrozených alebo porušených subjektívnych práv a právom chránených záujmov, je poskytnutá v konaní až právoplatným rozhodnutím vo veci samej, ktorým sa spravidla konanie končí. V určitých prípadoch je však nevyhnutné poskytnúť týmto právam, resp. právom chráneným záujmom ochranu pred začatím samotného konania alebo počas rozhodovania o veci. Z uvedeného vyplýva, že účelom neodkladného opatrenia je rýchla i keď dočasná úprava právnych pomerov účastníkov.

12. Vo veci starostlivosti o maloletého bolo naposledy rozhodnuté rozsudkom tunajšieho súdu č.k. 8P/133/2021-269 zo dňa 10.02.2023, ktorým súd maloletého zveril do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov v týždenných frekvenciách s tým, že výživné a styk sa počas trvania striedavej osobnej starostlivosti neurčuje. Predmetný rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 15.03.2023.

13. Z doteraz vykonaného dokazovania mal súd preukázané, že matka má vytvorené vodné podmienky na zabezpečenie starostlivosti o maloletého, hygiena v jej domácnosti je na požadovanej úrovni. Z vyjadrenia maloletého počas pohovoru so sociálnou pracovníčkou dňa 26.10.2023 vyplynulo, že raz sa stalo, že u otca nemali čo jesť, ale išli k babke a tam sa najedli. Potom si otec zarobil peniaze a zase mali čo jesť. Otec na informatívnom stretnutí rodičov dňa 10.01.2024 uviedol, že mal finančné problémy aj exekúciu, ktorá je už uhradená. Momentálne je od 20.12.2023 nezamestnaný, je evidovaný na úrade práce. Priznal, že mal finančné problémy, ale o syna sa vie postarať. Chce si nájsť prácu, aby sa o dieťa mohol postarať.

14. Zo správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Zámky zo dňa 29.01.2024 mal súd preukázané, že otec je od 20.12.2023 nezamestnaný, evidencia trvá.

15. Zo správy Sociálnej poisťovne zo dňa 02.02.2024 mal súd preukázané, že matka je poberateľkou invalidného dôchodku vo výške 205,90 eur. Otcovi bola vyplatená dávka v nezamestnanosti za obdobie 20.12.2023-31-12-2023 vo výške 214,50 eur.

16. Zo správy o povesti z I. J. C. mal súd preukázané, že matka je vlastníčkou rodinného domu so záhradou v obci C..

17. Zo správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Zámky zo dňa 14.03.2024 mal súd preukázané, že dňa 13.03.2024 kolízneho opatrovníka kontaktovala matka maloletého a uviedla, že maloletý A. sa mal nachádzať v domácnosti otca sám a nevedel si otvoriť dvere. Matka sa k maloletému nevedela dostať z dôvodu, že dvere boli zamknuté dvere. Kolízne opatrovníčky sa následne dostavili na adresu otca, kde ich pred obytným domom čakala matka. Spolu s matkou následne išli na X. poschodie, kde sa byt nachádza a cez zamknuté dvere komunikovali s maloletým, ktorý uviedol, že je v poriadku a hrá sa. Matka uviedla, že s otcom komunikovala ráno, kedy jej napísal SMS, že maloletý nejde do školy z dôvodu choroby a že ho otec berie k lekárovi. Podľa vyjadrenia otca mal maloletý dňa 12.03.2024 zvýšenú teplotu, bolela ho hlava a brucho. Matka chcela dieťa vidieť a tak sa o 13:30 hod. dostavila na adresu bydliska otca, kde zistila, že dieťa je samo doma a otec nereaguje na telefón. Matka sa pokúšala dostať do bytu, ale maloletý jej uviedol, že byt je zamknutý a otec mu nenechal kľúče. Maloletý mal pri sebe mobilný telefón, ale nemal v ňom SIM kartu, nevedel z neho telefonovať ani posilať správy a nemal ani prístup na internet. Maloletý uviedol, že je sám doma od 8.00 hodiny ráno a otec mu povedal, že ide do práce. Kolízna opatrovníčka sa ho opýtala, či bol s otcom u lekára, na čo maloletý odpovedal, že nebol. Na otázku, čo dnes jedol odpovedal, že mal rožky s maslom a horčicou a má pripravené 2 zapekačky, ktoré zatiaľ nezjedol. Teplý obed nemal. Na pitie má vodu a čaj. Na otázku, či ho niečo bolí odpovedal, že je chorý, bolí ho hrdlo, bolelo ho aj brucho, ráno ho napínalo, ale už ho nebolí. Včera ma teplotu 37,5 stupňa, ale dnes mu otec teplotu nemeral. Kolízna opatrovníčka vyzvala matku, aby kontaktovala hliadku PZ za účelom otvorenia bytu. Po príchode hliadky bol prostredníctvom domovníka kontaktovaný majiteľ bytu, od ktorého si ho otec prenajíma. Otec bol opakovane telefonicky kontaktovaný matkou, kolíznu opatrovníčkou aj policajnou hliadkou, avšak nereagoval na telefonické hovory. Matka a kolízna opatrovníčka sa ho pokúšali kontaktovať aj na telefónnom čísle, z ktorého otec ráno matke posielal správu. Otcovi sa nakoniec dovolal majiteľ bytu, ktorý následne oznámil policajnej hliadke, že otec je na ceste zo K. a do 15 minút by mal byť na adrese. Po príchode bol otec konfrontovaný policajnou hliadkou a následne vpustil do bytu policajtov aj kolízne opatrovníčky. Maloletý sa na pohľad bol v poriadku, sedel za stolom a hral sa na telefóne. Po príchode otca sa A. rozplakal a povedal otcovi, že mu chýbal. Na otázku kolíznej opatrovníčky, prečo nechal maloletého samého od 8.00 hodiny ráno odpovedal, že jeho matka mala dohodnutý termín preventívnej prehliadky u doktora a nevedela ho postrážiť. Uviedol, že matku maloletého nekontaktoval, lebo si myslel, že tá je v práci. Na otázku kolíznej opatrovníčky, či si je vedomý svojho nezodpovedného správania uviedol, že maloletý mu ráno povedal, že on ostane kľudne sám doma a on má ísť do práce. Otec uviedol, že pracuje od 11.03.2024 a jeho zamestnávateľom je L. F.. Uviedol, že dnes bol v K. a vykonával murárske práce. Kolízna opatrovníčka vyzvala otca, aby zmeral maloletému teplotu, na čo otec odpovedal, že nemá teplomer a včera mu teplotu meral u jeho matky. Na otázku kolíznej opatrovníčky uviedol, že maloletý A. bol v pondelok aj v utorok riadne v škole a doma bol len dnes. Na otázku kolíznej opatrovníčky, prečo klamal matke ohľadom návštevy lekára uviedol, že maloletého nechal k lekárovi z dôvodu zastupovania inou ambulanciou. Kolízna opatrovníčka vytkla otcovi jeho nezodpovedné správanie, okrem toho, že maloletého nechal doma samého, nenechal mu kľúče, pričom by sa v núdzovej situácii nevedel z bytu dostať, celý deň maloletého neskontroloval, nechal ho bez funkčného telefónu, bez teplého jedla a bez tečúcej vody. Voda je v byte odstavená bytovým uzáverom, keďže tečie WC a maloletý tento uzáver nevie sám zapnúť. V byte netiekla voda zo žiadneho kohútika a WC sa nedalo splachovať. V byte je taktiež odpojený internet a televízia, a preto maloletý celý deň sa hral v izbe alebo na telefóne. Na otázku kolíznej opatrovníčky maloletý odpovedal, že včera večeral u babky, obed jedol v škole. Čo jedli cez víkend si nepamätá, ale v nedelju mali polievku. Otcovi bolo oznámené, že maloletý odchádza s matkou a bude sa ním môcť stretnúť cez víkend. Pri rozlúčke s otcom sa A. rozplakal a verbalizoval, že mu otec bude chýbať. Matka ho ubezpečila, že keď vyzdravie bude sa môcť s otcom stretnúť cez víkend.

Po odchode maloletého z bytu kolízna opatrovníčka zrealizovala šetrenie pomerov v domácnosti, pričom zistila, že v chladničke sa nachádzal len 1 párok, 2 plátky šunky, kečup, horčica, kompót a zbytok polievky

od nedele. Na stole bol otvorený balík cukríkov, chrumky a lízanka. Trvanlivé potraviny sa v domácnosti nenachádzali. Maloletý mal k dispozícii na celý deň pohár vody a 2 dcl džúsu vo fľaši. V byte bol citeľný zápach, neporiadok, hygiena nebola na požadovanej úrovni. Na linke boli voľne položené psychiatrické lieky vo väčšom množstve.

18. Na pojednávaní dňa 15.03.2024 otec sa otec priznal, že aj v minulosti nechal maloletého samého v byte, malo to byť z dôvodu, že išiel vyniesť smeti a medzitým stretol brata, s ktorým si vonku pred bytovkou zapálili. Otec poprel, že nevarí pre syna. Uviedol, že vždy sa ho pýta čo chce jesť a to mu navarí. Keď však chce jesť cukríky, tak mu ich dá. Momentálne žije z podpory, čo je 17,80 eur na deň. Vo februári dostal 786,- eur. Tiež sa priznal, že bývanie strieda z dôvodu, že minulý rok mal finančné problémy, zablokovali mu účet a nevedel vyplatiť nájomné. Otec sa priznal aj k tomu, že v čase incidentu, ktorý sa odohral dňa 13.03.2024, dieťaťu nezabezpečil teplú stravu a z bytu odišiel do K., aby si dohadoval prácu s budúcim zamestnávateľom. Uviedol, že si uvedomil že spravil chybu, ale nemyslel si, že z toho bude taká vec. Priznal sa, že niekedy pije alkoholické nápoje. Nikdy však nie v prítomnosti maloletého.

19. Zo správy zo šetrenia pomerov zo dňa 25.03.2024 mal súd preukázané, že otec býva v 1. izbovom prenajatom byte. Hygiena v byte bola na nižšej úrovni, v byte bolo nafajčené. V kuchyni bol neumytý riad, podlaha a kuchynská linka boli značne znečistené. V chladničke už boli nakúpené potraviny. Otec naďalej nepracuje. Šetrením pomerov na strane matky bolo preukázané, že hygiena u matky je na požadovanej úrovni. Obidvaja rodičia majú vytvorené vhodné podmienky na zabezpečovanie starostlivosti o maloletého. Z pohovoru maloletého vyplynulo, že je rád u mamy a k ocinovi by chcel chodiť na víkendy. Uviedol, že keď bol naposledy u ocina, tak ho nechal samého doma a odišiel do roboty. Bol smutný, lebo mu povedal, že príde domov o 14:00 hod., ale meškal. Tiež mu povedal, že pôjdu k doktorke, keď príde z roboty. Otec s návrhom matky na nariadenie neodkladného opatrenia nesúhlasí a žiada, aby bola zachovaná striedavá osobná starostlivosť. Otec nemal záujem o kompromis a dohodu rezolútne odmietol.

20. Zo správy F. H. K. na ul. M., Nové Zámky zo dňa 26.03.2024 mal súd preukázané, že spolupráca s rodičmi je dobrá, rodičia sa iniciatívne neinformujú o vzdelávacích výsledkoch maloletého, nakoľko sú im pravidelne podávané zo strany školy. V poslednom období sa objavujú negatívne poznámky o rodičoch v závislosti od toho, u ktorého rodiča je dieťa (negatívny hovorí na druhého rodiča, u ktorého v ten týždeň nie je). Rodičia hradia poplatky na polovicu. Na úhradu stravného v školskej jedálni (9,- eur) sa zvykne zastaviť len matka, od otca nevidiajú platbu jeho polovice. Vzájomná spolupráca medzi rodičmi nie je dobrá čo má negatívny vplyv aj na ich stretnutia.

21. Vzhľadom na vyššie uvedené súd zveril maloletého do osobnej starostlivosti matke, pretože mal preukázané, že otec pristupuje k svojim rodičovským povinnostiam nezodpovedne. Dňa 13.03.2024 došlo k incidentu, keď dieťa vykazovalo známky choroby a napriek tomu otec s dieťaťom nevyhľadal lekára. Namiesto toho maloletého zavrel samého v byte, nechal ho bez dozoru, bez kľúčov, bez prístupu k funkčnému telefónu, teplej stravy a zabezpečenia pitného režimu. Psychiatrické lieky maloletého nechal na voľne prístupnom mieste. Dieťa vykazovalo známky choroby už deň pred incidentom, napriek tomu však dieťaťu pred odchodom ani nezmeral teplotu, navyiac, nemal ju ani s čím odmerať, nakoľko doma nemá teplomer. Dieťa uviedlo, že ho aj napínalo na vracanie, napriek tomu ho otec bez dohľadu nechal samého doma. Sám otec sa priznal, že maloletého už raz v minulosti nechal samého v byte, aj keď na kratší čas. Tiež bolo preukázané, že kvôli finančným problémom otec často mení bývanie resp. že nemá dostatok peňazí ani na jedlo pre dieťa, čo potvrdil aj sám maloletý počas pohovoru. Keď otec nemá peniaze, idú sa najesť k starej matke z otcovej strany. Podľa názoru súdu dieťa potrebuje nielen stabilné bývanie, ale aj dôslednú starostlivosť. Napriek tomu, že v správach zo šetrenia pomerov kolízny opatrovník konštatoval, že obaja rodičia majú vytvorené vhodné podmienky na zabezpečovanie starostlivosti o maloletého, súd je toho názoru, že otec nemá vytvorené adekvátne podmienky. Prázdnu chladničku a špinavú podlahu nemožno považovať za vhodné podmienky, obzvlášť v prípade, ak je dieťa u matky zvyknuté na lepšie podmienky. Pri striedavej osobnej starostlivosti by dieťa malo mať vytvorené podobné podmienky pre život. Okrem toho otec nemá ani cit pre rodičovskú zodpovednosť a nedokáže rozpoznať následky svojho konania vo vzťahu k dieťaťu. Otec dieťaťu nedokáže zabezpečiť nielen stabilné bývanie, ale svojím konaním pristupuje k rodičovským povinnostiam veľmi nezodpovedne, nevedomujúc si možné následky svojho nezodpovedného konania a správania sa. Navyiac, otec nie je ochotný akceptovať dočasnú starostlivosť matky a dožaduje sa striedavej osobnej starostlivosti v zmysle ostatného rozhodnutia, preto súd dočasne zveril maloletého do

starostlivosti matky. Neodkladnosť dočasnej úpravy pomerov súd videl v doterajšom nezodpovednom správaní a konaní otca, ktorým ohrozuje zdravý fyzický a psychický vývin maloletého. Súd vo veci vykoná ešte dokazovanie a bude skúmať všetky rozhodujúce skutočnosti pre rozhodnutie o úprave výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu, vrátane splňania osobnostných predpokladov a potenciálu rodičov k zabezpečeniu adekvátnej starostlivosti o dieťa.

Poučenie:

Proti uzneseniu je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od doručenia uznesenia na súde, proti ktorého uzneseniu smeruje. Odvolanie môže podať účastník, v ktorého neprospech bolo rozhodnutie vydané. Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné. V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie možno odôvodniť len tým, že a) neboli splnené procesné podmienky, b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej. Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.